

for at ville indføre en Tvangsskole, hvis hele Ordning ledes fra den røde Bygning. Intet er mere fejlagtigt. Det Lovforslag, som er fremsat af den socialdemokratiske Minister, og som bygger paa et Flertal i Kommissionen, bestaaende af Socialdemokrater, Radikale og en Del Skolemænd, der var særlig tilforordnet Kommissionen, gaar videre med Hensyn til at lægge Magten og Indflydelsen i Befolkningens Haand, end Venstre og Konservative ønsker at gaa. Derfor synes jeg, at det er noget dristigt at tale om, at man her tager med den ene Haand, hvad man har givet med den anden.

Men for øvrigt er det dog værd i denne Forbindelse at erindre om, at der i denne Kommission sad et Medlem, som i mange Aar havde været Statens tilsynsførende ved vort Skolevæsen, en meget dygtig og anerkendt Skolemand, Biskop Sørensen, udnævnt af Venstre, tilhørende Venstre, en Mand, som jeg gennem disse Aars Arbejde i Skolekommissionen fik den største Respekt for, fordi han ubestridelig er en Autoritet paa Skolevæsenets Omraade. Og denne Mand har været med til igennem Flertallet at indstille, at der blev ansat Amtsskolekonsulenter. Og jeg minder om, at den tidligere Undervisningsminister Appel, som sad i Kommissionen et Aar, indtil han blev Undervisningsminister, var med til at forme det første Udkast til Tilsynslovforslaget, i hvilket Amtsskolekonsulenter ogsaa var medtaget.

Hvis Hr. Nørsgaard nu havde været Medlem af dette høje Ting, vilde jeg have spurgt ham, om han mener, at disse to frisindede Mænd, som han sikkert vil mene, at Biskop Sørensen og Hr. Appel er, her vilde have været med til at skabe en Spændetrøje for vor Folkeskole ved Bestemmelsen om Amtsskolekonsulenter, om han mener, at de vilde have været med til at tage noget af den Indflydelse, Forældrene havde faaet, tilbage gennem en anden Paragraf. Det tror jeg, ingen for Alvor vil paastaa. Men naar det er Tilfældet, synes jeg, man skal tale saa sagte om, at de Folk, der ønsker at give Befolkningen Indflydelse, skulde ønske at tage den tilbage igen. Amtsskolekonsulenten skal efter vor Mening ikke være en ministeriel Direktør; han skal være en pædagogisk Vejleder og Raadgiver for vort Skolevæsen, og bliver han det, saaledes som det er Meningen med dette Lovforslag, tror jeg, at det vil blive til betydelig Gavn for vort Skolevæsen.

Jeg skal saa gøre et Par korte Bemærkninger om Skoleraadene. Vi har jo nu Skoleraad, bestaaende af Amdsraadet

og nogle Repræsentanter, valgte af Købstædernes Bestyrelse. De nuværende Amtsskoleraad har ikke megen Indflydelse, de møder i Regelen en Gang om Aaret til et Møde, der sjældent varer over 1/2 Time, og hvad der kan udrettes paa denne Maade, er ikke overordentlig meget; de foretager Valg af det ene Medlem til Skoledirektionen og vedtager et Budget, men ellers er deres Betydning uhyre ringe. Jeg har derfor ønsket, og vi fra vor Side har ønsket, at disse Skoleraad kunde have været ophevet, og jeg maa fremdeles ogsaa mene, at det maaske kunde have ladet sig gøre, selv om en Del af Pensionerne fremdeles skal udredes gennem Amtsskolefonden.

Nu foreslaar man et Skoleraad paa 15 Medlemmer, valgte af Amdsraadet og af Kommunalbestyrelsen, dog saaledes at hver Gruppe altid mindst faar to Repræsentanter. Raadet skal selv vælge sin Formand, og man kan saa vel her vente, at Raadet altid vil vælge et Medlem, som er skoleinteresseret — dermed skal ikke være sagt, at Amtmanden ikke har været skoleinteresseret, men det kan godt tænkes, at der i kommende Tider indenfor Skoleraadet kan være et Medlem, som har større Skoleinteresse, større Forstaaelse af hele vort Skolevæsen, end Amtmanden har. Og det er muligt, at de nye Skoleraad kan faa en Opgave, hvis Tilsynslovforslaget vedtages, saaledes som det her foreligger, idet der i § 17 er givet Skoleraadene Bemyndigelse til at yde Bidrag til en udvidet Undervisning. Hvis to eller flere Kommuner indenfor Skoleraadskredsen ønsker i Fællesskab at foranstalte en udvidet Undervisning eller en Ungdomsskoleundervisning, saa kan det gøres, og i saadanne Tilfælde vil Amtsskoleraadene da kunne faa nogen Betydning. Med Hensyn til Skolernes indre Styrelse bliver det som hidtil, at Lærerpersonalet skal have Lejlighed til at udtale sig om de foreliggende Skolespørgsmaal; Lærerraadet skal i Modsetning til nu selv have Ret til at vælge sin Formand.

Med Hensyn til Tilsynet for Københavns Skolevæsen sker der ogsaa efter det foreliggende Lovforslag en gennemgribende Ændring. Paa mange Omraader har København med Hensyn til Skolevæsenets Styrelse en udvidet Ret forud for andre Kommuner, men Skoledirektionen her i København er sammensat paa en lige saa gammel-dags og konservativ Maade som adskillige Institutioner indenfor vort Skolevæsen udenfor København. Skoledirektionen bestaar af Overpræsidenten, der er født Medlem,